

POSTANOWIENIE

Dnia 10 września 2012 roku

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach

III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący: SSA Krystyna Budzianowska

po rozpoznaniu sprawy z odwołań

D. M. oraz M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do renty rodzinnej

w związku z zażaleniem D. M. z dnia 24 lipca 2012 roku na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach Wydział XI Ubezpieczeń Społecznych z dnia 11 lipca 2012 roku /sygn. akt XI U 238/12/

oraz w związku z zażaleniem M. M. z dnia 24 lipca 2012 roku na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach Wydział XI Ubezpieczeń Społecznych z dnia 11 lipca 2012 roku /sygn. akt XI U 238/12/

w przedmiocie oddalenia wniosków o ustanowienie pełnomocnika z urzędu dla D. M. oraz M. M.

postanawia:

1) **oddalić zażalenie D. M. z dnia 24 lipca 2012 roku na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 11 lipca 2012 roku /sygn. akt XI U 238/12/**

2) **oddalić zażalenie M. M. z dnia 24 lipca 2012 roku na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 11 lipca 2012 roku /sygn. akt XI U 238/12/**

/-/ SSA Krystyna Budzianowska

przewodniczący

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 11 lipca 2012 roku wydanym w sprawie o sygn. akt XI U 238/12 Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach Wydział XI Ubezpieczeń Społecznych oddalił wniosek odwołującej się D. M. w przedmiocie ustanowienia dla niej pełnomocnika z urzędu. Również postanowieniem z dnia 11 lipca 2012 roku wydanym w sprawie o sygn. akt XI U 238/12 Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach Wydział XI Ubezpieczeń Społecznych oddalił wniosek odwołującej się M. M. w przedmiocie ustanowienia dla niej pełnomocnika z urzędu. W uzasadnieniu obu wydanych postanowień Sąd pierwszej instancji wskazał, że przedmiotowa sprawa nie jest skomplikowana zarówno pod względem prawnym, jak i faktycznym, a zarówno D. M., jak i M. M. nie są osobami, które miałyby problemy ze zgłaszaniem wniosków i przedstawieniem swojego stanowiska w sprawie, o czym świadczy m.in. forma i treść złożonego odwołania, apelacji oraz wniosku o ustanowienie pełnomocnika. W ocenie Sądu zatem obydwie wnioski nie zasługują na uwzględnienie, albowiem pomimo braku środków finansowych na pokrycie wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego, nieskomplikowany charakter sprawy nie uzasadnia ustanowienia dla odwołujących się pełnomocnika z urzędu.

Zażalenia na powyższe postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach złożyły w dniu 24 lipca 2012 roku D. M. oraz M. M. wnosząc w nich o ponowne przeanalizowanie sprawy, uznanie przedmiotowej sprawy za dość skomplikowaną, a ponadto o ustanowienie dla każdej z nich pełnomocnika z urzędu. W ocenie skarżących sprawa jest bardzo skomplikowana pod względem prawnym, o czym świadczy duża liczba składanych przez D. M. odwołań, skarg i zażaleń od 2003 roku oraz fakt, że do chwili obecnej przedmiotowa sprawa nie została jeszcze załatwiona. Ponadto D. M. podkreśliła, że sama nie potrafi samodzielnie formułować pism procesowych, a przy pisaniu wszelkich pism do Sądu Okręgowego w Katowicach korzysta z pomocy koleżanki M. M.. Druga ze skarżących – M. M. – podkreśliła ponadto, że nie zna się na obowiązujących przepisach prawnych, a przy pisaniu wszelkich pism w niniejszej sprawie korzysta z wzorów przygotowanych przez jej matkę – D. M., co widać zarówno po formie, jak i treści składanych przez nią pism procesowych do Sądu Okręgowego w Katowicach.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Stanowisko Sądu Okręgowego w Katowicach zaprezentowane w zaskarżonym postanowieniu zasługuje w całości na akceptację.

Zgodnie z treścią art. 117 § 2 k.p.c. osoba fizyczna, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych może domagać się ustanowienia dla niej adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, że nie jest ona w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i swojej rodziny. Sąd przychylił się jednak do prośby strony tylko wtedy, gdy uzna udział profesjonalnego pełnomocnika w sprawie za potrzebny (art. 117 § 5 k.p.c.). W braku jednej z powyższych przesłanek sąd oddalił złożony przez stronę wniosek o udzielenie pomocy prawnej z urzędu. Sąd Apelacyjny rozpoznając więc przedmiotowe zażalenie na odmowę ustanowienia pełnomocnika z urzędu sąd musi mieć na uwadze przede wszystkim aktualną sytuację materialną strony oraz charakter toczącej się sprawy, w której wniesiono odwołanie od decyzji organu rentowego.

W niniejszej sprawie, zdaniem Sądu Apelacyjnego w Katowicach, udział fachowego pełnomocnika nie jest konieczny.

Z analizy materiału zgromadzonego w przedmiotowej sprawie, a w szczególności z treści złożonego oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania wynika, iż sytuacja materialna obu odwołujących się nie jest najlepsza. D. M. samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe, nie posiada majątku i nieruchomości, ani też wartościowych przedmiotów, utrzymuje się z renty i zasiłku pielęgnacyjnego w wysokości 886,92 zł netto oraz ponosi konieczne wydatki tytułem: czynszu za mieszkanie, ogrzewania, opłat za media (woda, gaz, energia elektryczna i wywóz śmieci) i zakupu lekarstw w łącznej kwocie 703,00 zł. Jej córka, M. M. z otrzymanego stypendium socjalnego w kwocie 450,00 zł samodzielnie opłaca akademik i koszty pobytu w C. oraz przyjazdy do domu na sobotę i niedzielę. Słusznie zatem zauważa Sąd Okręgowy w Katowicach posiadane przez odwołujące się D. M. i M. M. środki finansowe pozwalają im tylko na zaspokojenie podstawowych potrzeb rodziny, a pokrycie kosztów profesjonalnej pomocy prawnej leży istotnie poza ich możliwościami finansowymi.

Oceniając jednak z kolei stan sprawy, a w szczególności treść kierowanych pism przez obie odwołujące się do Sądu Okręgowego w Katowicach uznać należało, że nie zachodzą po ich stronie jakiegokolwiek trudności ze zrozumieniem istotnych dla nich kwestii, albowiem zarówno sama D. M., jak i jej córka M. M., korzystając z udzielanej przez znajomą pomocy, pomimo braku znajomości obowiązujących przepisów, jasno i precyzyjnie wskazują w złożonym odwołaniu przedmiot zaskarżenia, co pozwala na prowadzenie postępowania zmierzającego w swym wyniku do wyjaśnienia kwestii spornej z osobistym ich udziałem bez potrzeby ustanawiania dla nich profesjonalnego pełnomocnika. Słusznie również zauważa Sąd pierwszej instancji, że postępowania w sprawach o rentę rodzinną nie mają skomplikowanego charakteru, albowiem jeśli chodzi o samo postępowanie dowodowe to nie wymagają one dużej inicjatywy po stronie ubezpieczonych i do nadania właściwego kierunku temu postępowaniu wystarcza zaledwie pojawiająca się informacja z czym strony się nie zgadzają i czego żądają, co w tym wypadku obie odwołujące się niewątpliwie uczyniły. To sąd bowiem dążąc do wyjaśnienia sprawy, w oparciu o zgromadzoną w sprawie dokumentację dokonuje oceny całości zebranego materiału dowodowego rozstrzygając, czy odwołującym się prawo do wnioskowanego świadczenia przysługuje, czy też nie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego samo sformułowanie przez odwołujące się żądania przyznania im pełnomocnika nie może stanowić samodzielnej i wystarczającej przesłanki uzasadniającej uznanie ich za osoby niezdolne do podejmowania odpowiednio skutecznych działań podczas niniejszego procesu. W ocenie Sądu obydwie odwołujące się posiadają świadomość możliwości uzyskania stosownych świadczeń rentowych od organu rentowego na drodze sądowej. Nie jest więc zdaniem Sądu konieczne przyznanie im pełnomocnika

z urzędu, zwłaszcza, że sprawa nie jest zawiła oraz skomplikowana pod względem faktycznym i prawnym, a zarówno D. M., jak i M. M. są w pełni poradne w sensie procesowym. Ponadto zgodnie z uregulowaniem zawartym w art. 5 k.p.c. w sytuacji, w której strona lub uczestnik postępowania działałby w sprawie bez adwokata radcy prawnego, rzecznika patentowego lub radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa sąd w razie uzasadnionej potrzeby może zawsze udzielić im niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c. oddalił zażalenie uznając je za bezzasadne.

/-/ SSA Krystyna Budzianowska

przewodniczący

ek